

РЕШЕНИЕ
жюри районного (городского) тура
республиканской олимпиады школьников
2023-2024 учебного года

На районном (городском) этапе олимпиады приняли участие 9 учащихся 11 класса.

Учитывая результаты качество выполненных работ, жюри предлагает по предмету қарақ тілі мен әдебиеті присудить I, II, III места следующим учащимся:

п/п	Ф.И. участника олимпиады	Город/район/	Класс	Школа	Всего баллов	Место
	Тоқтайеда А.Э.	Актог ж/н	11	КГҮ ДИ (ДИ) №29С.	43	II
	Шондарбекова А.А.	Актог ж/н	11	Қ.Нұрман 27 тіл мен	46	I
	Эмирова Айтжанай	Актог ж/н	11	КГҮ ДИИ. Сарыа	38	III
	Совет Күрмәшев	Актог ж/н	11	КГҮ ДИИ мен Н.Абдул	38	III
	Фадербери Нұрнат	Актог ж/н	11	Қосжан тіл мен	43	II
	Миханова Юлиана	Актог ж/н	11	Сарышаран ЖББ	38	III

Направить на областной этап олимпиады следующих учащихся:

п/п	Ф.И. участника олимпиады	Город/район/	Класс	Школа	Всего баллов	Место
	Шондарбекова Аетжан	Актог ауданы	11	Қ.Нұрман тіл мен	46	I
	Асқарқазы					

Дата проведения 20.12.2023

Жюри Қурманбаева Ж.Б. Құс

Жюри Срнжова П.А. Ерм

Жюри Аюмдинова К.А. Құл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12) классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: KL-11-04
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақ тілі мен әдебиеті

Облыс/қала (область/город): Қарағанды облысы

Аудан (район): Ақтоғай ауданы

Тегі (Фамилия): Жирқин

Аты (Имя): Алтынай

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақша

Таңдаған мамандықтың адам өміріндегі маңызы. Мамандық таңдау адам өміріндегі ең күрделі әрі жауапты қадам. Бұл сұраққа келгенде мақтаны, тиімділікті ойлану керек. Өйткені соң таңдаған мамандықпен сен алдағы уақытта білім алып, соң білімді нәтижелі нәтиже көрсейсің. Өзге қанат, өзінді мам-нақты көріңіз қанат. Ата-анамыз, өзге ұлтпен мамандықпен емес, өзінше ұлтпен мамандықты таңдау керек. Ұлтпен мамандықты таңдау және өмір бойы өзінді қызығушылықты ету үшін өзінді таңдау, мұқият зерттеу қанат, мейіз сапаты мен әдіс-тәсілдеріңізді мақсат түсіне алу керек. Кейбір қасиеттеріңізбен мүмкіндіктеріңізді және байланысты қасиеттеріңізді анықтау қанат. Әрі қарай мамандық таңдау мәселесі өзінше кедері тудырмайды. Содан кейін ғана оқу орны таңдау қанат. Мамандық таңдауда ата-анамыз, тустар мұрагерлер және таныс адамдар көмек көрсете алады. Бірақ әрбір жас түлек өзінше мүмкіндіктеріңізді мақсат біледі. Кейбір ата-анамыз бағамдарымен мүмкіндіктеріңізді ескермей өздеріңіз қалауымен таңдауда мәжбүрлейді. Ол ата-ананың жас кезінде орындамаған қалаған арманы болуы мүмкін. Оқу орнына түскеннен кейін ресми мамандық алу басталады. Жұмыс сапаны білім алу үшін, қандай да бір жолдар қалауда болады. Кейбір және қызық мақсаттарға болуы. Осы мақсаттарға қол жеткізудің жолдары мен құралдары айқындалады. Мүмкін болатын қиындықтар мен кедерілерге қарсы күрес үшін өзінше ішкі күштерін шығарып алу. Ол үшін нақты маман атауы үшін өзіңіз біріңіз елімізге бұйырмалар. Ол үшін ең алдымен мамандықпен деңгейіңізді көрсету керек.

KL-11-04

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заполняется организатором

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница №2

Махаббатпен істелген жұмыс жақса нәтижеге алып барады. Әуелі жағдайда адам жұмысқа ерекше құштар болып кірісіп, жұмысымен ләззат алады, әлемде өзі қамтамасыз ететін мамандықпен байланып жүрген қаншама адам бар, оң жұмысмен қанышып сүйіп істейтін адамдардың да саны аз емес. Мамандық таңдаудан нақылдай, өз өміріңіздің бір дүрсіңізді кіртіпін дүрсіңізді қамсыз өз жаныңызда.

- 1 мақаланың түсінілісі - 8
 - 2 түсінілісін беріңіз - 7
 - 3 мақаланың сәтталуы - 8
 - 4 пікір шығарыңыз - 8
 5. ережелердің сәтталуы - 7.
- жалпы ұпай - 38.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: КР-11-06
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақ тілі 11

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Журашжан

Аты (Имя): Билалұса

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақша

Адам шыр етіп, өмірі менен сәтте, үлкен жарық дүние
есінін ашады. Сол дүниеде өмі асырайтында, солан ауыз
баламандық-мамандық. Кей адамдар өзінің өміс өміс
нің пішірін жасарыс құйып, мамандықтан шалыс кет-
туде. Оның зардабы қандай? А несіңде үлкен қателік.
Оу таңдауың балмаңандықтан, сенде тіптен өкөн қы-
зығушылық жоқ болып, тіптен өмінің зардабын қолың
жасбереді. Соның жесірінен, қазірі қоғамда жасшысыз
жасстар көбөне. Осындай жағдайдан кейін, жастары
мыз шеттеде ауыр өнер жетінде жұмыс жасауда. Біз-
дің қоғамда жасман ой қалыптасқан. Мамандық
таңдауда ата-аналар тарапынан үлкен қызық
көрсетеді. Таңдауды балаға өміс, өздері қабылдайды.
Ае балмаса, балманымен мамандықта тусіреді. Ба-
ланың арманына өміс сатысында қадамның бал-
манымен жасатаңдай. Оудан соң, бала ата-ананы
қарсы келе ме? Сол ата-ананы таңдауына құрғақ
аспаса өміс жоқ. Мен өз өйімеде жазу барысында,
бір мәнсама жесірім. Менің жесен атам бар. Неде
өмі дүниенің құрбаны жесіре балады. Ата-анасы
өз қалмауының, отбасының жасшы бала біде
қарсы келеді деп, бұл амтерсіне тусіреді. Адам
өміс құрбанында, не жасарыс өмісіндей, неміс са-
йын ауаға мәнмендеп алды кетуде. Осындайда ата-
ана өйісіндей ма өміс. Менің балманы таң-
дауы не балмаса? Оның балманына балмаса шалмады
ба өміс ой тұндамайды ма өміс?

Оу өмірінің сәтсізінде маңызды бөлігінде қу-
 ланан бала, құрды бір қанатты кесімен періштедегі. Осы
 тұста көптің өзінде жүрмен ауыл соң есіне тұра
 өмірінде екі күнде қаталасу керек. Және, бірінші өмірлік
 көр, екіншісі жан ауымы маған деген. Қандай керемет
 ауыл не? Ал, бірінші бұған құлақ асар ата-ана көр.
 Расымен, сіз құрметтіңізді көр дүниемен қалай ай-
 талмасыз, және қалай оны өмір бағуы өмір көрсеті.
 Жерде ата-анасының айтқан маған дегенмен
 оқып көрмеңдерді көріпте едіңіз? Бірі көртіңіз көрден тө-
 мен көтіңіз көртіңіз. Айтпағы ғой, жан қалай осы өмір
 өмірлік тыныштықты деген бір көрден соң бөді. Және
 маған деген таңдауда көрсетіңіз тағы бір дүние
 де таңдаудың сұрағын. Және, сіз оу маған деген
 құрдыңың есі бағдыңыз. Ал, енді осы көрде сұрақ? Ал
 маған деген сұрағың бар ма? Ал бағамда кө-
 ретсіз тіңіңде бағамдағы ма дегендей. Біз айтпа-
 мыз мұрағат мен дүние емдімнен өмірді, асар
 өмірлік маған деген есіне деп, сондықтан осы қала-
 дағы боса назар аударған абдан. Қазір қалада
 көрмеңіз таңсымыз көрмеңіз. Оны бірі көрмеңіз
 төр көрмеңіз, оу еркінсіз таңдағандар, енді бірінде
 маған санының көптің. Осы айтарғады көрмеңіз
 көрмеңіз түйін. Оумен есіне, оумен көрмеңіз
 маған деген ізде. Бірінші арманымды орындауда,
 өмірлік асырайтын маған деген көрмеңіз. Енді көр-
 ді Абай атамның «Сөзім» есі асырайтында, бағам
 да - маған деген» сөзімен айтқамын.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі
Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: кв - 11 - 03

(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): қазақ тілі мен әдебиеті

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Жасенова

Аты (Имя): Ақшеш

Оқыту тілі (Язык обучения): қазақ тілі

«Маңдаған мамандықтың адал өміріндегі маңызы»

Өмірде адал тек екі нәрседен құтылғысыз керек деген, бірінші жау таңдаудан, екінші мамандық таңдаудан жатамау керек, себебі таңдаған мамандық сің келісе баламалық. Адамдар мамандықты жүрегіңіз қалады бәйбәше таңдауы керек. Маңдаған мамандықтың баламалықпен тікелей байланысты. Өз мамандығына жақын қорық, ұқып жасау керектігімізді атақаралыда ғана адал өзін бақытты сезінетіні білімі. Өз қаны мамандықтың өзіндік ерекшеліктері мен талаштарын біледі. Таңдау жасау барысында мамандықтың сұралып негізінде, мақсат перспективалары, еңбек жағдайлары, орташа жалақы сандық аспектілерді ескеру қажет. Өзін-өзі көрсету, ақыты айыға жағдайдың жасалуында маңызды. Өзін адалдың қыз қызы баладағы табысқа жау ететін білімі бір негіз қажетті біледі. Бұл талаша ете сақтау, күрделі ойлау, бай қиял, негіз табығаты байыныша генетикалық негіз көбінесе тәрбиесі, білімі негіз өмірлік тәжірибесі, байланысты басқа да ақыл-ой қабілеттері болуы мүмкін. Мамандықты дұрыс таңдау қозғалыс мәліметін сұрай табу ақыл шаруы елес. Таңдау жасама бұрын, өз баламалық мамандықтыңдан не күтесіз? деген сұраққа шынайы жауап беріңіз. Көп нәрсені осылай тікелей байланысты. Барлық мамандық маңызды. Кейбіреулері математикалық қабілеттерді қажет етеді, басқалары шығармашылықты қажет етеді, енді біреулері дене шынықтыруды қажет етеді. Мақсат негізге жалаған мамандық байлағды, тек сізге ұнайтын негізге ұнамайтын мамандық бар. Өмірде өзі бір-бірімен байланысты баламалықтан, дұрыс мамандық өмірдің барлық баламалық жау етеді. Таңдау негізінде етті білсе, өмір жасы соғұрлым күрделі негіз табығаты біледі. Қорытындылай келе, жастарымызға баламалық мамандықты таңдауға жауапкершілікпен қарауды сұраймын. Бұл жөнінде адалдың өміріндегі маңызды ет, оны жіберіп алмау керек негіз таңдауға байланысты негіз қарау керек. Менің мектептегі ақуыры негізге, адалықтан бірізгідей ұеттіңіз, тәжірибеден санын талаштарымыз еттіңіз тікелей отырып, өзімізде ең жоғарғы негізге жалаған көрсетемі екен деймін.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі
Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: к.р. 11-07
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазак тили 11

Облыс/қала (область/город): Қаралакда облысы

Аудан (район): Актобай ауданы

Тегі (Фамилия): Болат

Аты (Имя): Айгерім

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазакша

Асқар Сүлейменовтің „Бесатар“ повесінің тақырыбымен ирелеяса.
 Асқар Сүлейменов өзінің „Бесатар“ повесін өте жақсы жазады.
 Шүсінікті әрі матамалы шотарма. Бұл шотарма 1916 жылы ұлт-азаттық көтеріліс кезінде арқау болып жазылған.
 Негізі „Бесатар“ деген - молтықтың атауы. Шотармадағы символ - „Маусыр“
 Шотарма маусықпен салыстырғанда қарсаңы, соңында өзім құшқак кейіпкерлердің дәл осы қарудың атама құшатынын байқаймыз.
 Шотарма әзі екі арқара өрбиді. Аларды айта кетсек: „Крейгель мен Саруар диалогі және Иноземцев пен Мұқалаш диалогі. Осы екі арқара шотармада оқи отыратын ел мен жер, ер матамалық басын қойған адамдардың өжет мінездері мен қатігездігі, зұлымдыққа күз боламыз.
 Шотармадағы кейіпкерлерді атнай өтсем, олар: көпші қорған офицер, сиедәватель - Крейгель; көтерілісті бастаушы, Крейгель қалына тұскеннен, Саруардың әкесі; Крейгельге қана түсіп, қалыққан қазы талқан жасал кейбірі жырмея бір жасатқан - Саруар; Мұқалаш қалына тұскен офицер, оңе әйрен матамалы келген - Иноземцев; Намысымы, өжет ерлердің мінезі байында бар, батыр бейнесі жегім - Мұқалаш; Есенкеріні атқан әкесі - Райым; бойында ұяты бар, Крейгельдің қолшоқпары - Талокоткин.
 Оңауа келсек, Мұқалаш Иноземцевті тұтызғанға алаға, осыны білген Крейгель - Иноземцевті қайтарғы деп Төрежан шалға тұтызғанға алаға. Крейгельдің Иноземцевті қайтарудың мақсаты - максал. Жәке шотармада Крейгельдің қайтасыншы түрлейілік зат ~~ед~~ - „келік келіе“. Сол көріністен, Мұқалаш мен Иноземцев диалогінде Райымның Есенкеріні атқаны жөнінде сөз болса Иноземцевті жазосытқан кезде - „матарықоныз бұйратан қалың болса, соны ортадауға міндеттіміз“, - дейді Мұқалаш сол жерден үш (төрт) күннен Иноземцевке айтып өтеді. Біріншісі - Райымның Есенкеріні, баласын атып, екіншісі - менің Есенкеріні, досымды атып, үшіншісі - қос жесірдің өлмегенімен тебү - дейді.
 Оңосыма төртіншісі қозық - Райымның (шалдың) ақ сақалына

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 2.

дәрі сүйіп, тірідей ертеу дейді. Жрейгем мен Иноземцев қазақша
сұзай сапалады. Яғни Жрейгем өз бетінше әркімге бірі ат қойды.
Мысалы: Сруарға - Баранчук, Иноземцевті - Жалаңалқ, Толокоткинді -
үкі деп атады.

Осы соңда Мұқаталидің Иноземцевті өлтірді; екінші сұрағы, Жрейгем
Толокоткинге Сруар мен Тареханды өлтіруге бұйрық берді. Бірақ Толокоткин
оларды атпайды. Себебі, ол өз тілінде - "я не могу, я живу на их
земле" деп өзінің араңдық қасиетік тақырыбы. Соңы Тарехан мен
Сруардың Жрейгем қалған қаза табумен ақталды. Иноземцев арқылы
өзімізге ұлтшылдық қасиетті ала аламыз.

1. шартнаманың түзілімі - 7 ұпай
 2. түзілімдердің берілуі - 7 ұпай
 3. талаптардың сақталуы - 7 ұпай
 4. пікірдің шартнаманы - 8 ұпай
 5. ереже сақталуы - 7 ұпай
- жалпы ұпай 36

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: к.р. 11-02
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): қазақ тілі және әдебиеті 11

Облыс/қала (область/город): Жармағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Сәбет

Аты (Имя): Нұрсұлтан

Оқыту тілі (Язык обучения): қазақша

Танудан мамандықтың адам өміріндегі маңызы.

Сен де бір кәсіп дүниеде
Тетіңің тапта, бар қамат.

Абай Құрманбайұлы.

Абай атамыз айтқандай, әр адам осы өмірде өз орнын табуы керек. Адам өмірде сүріп қиы зат танудан қателеспей қажет. Бір: қиын еште жағынан табылар адам дос, әр ісінді қадар асыл жар, тамын табу үшін-мамандық. Бешардан шатаспауын, өмірден өз тетіңді тапқанмен іспеттес.

Қазір 11-сынып оқушы, жарқын балашаққа арман құюп кететін шақ. Білер балашақты бақытты сүріп үшін, мамандық танудан қателеспей қажет. Мен үшін мамандық тану, ол мамандықтың өз аяғы мен маған ұяуы, сонан соң адамға қандай маңызы бар екені маңызы.

Танудан отыран мамандықты - дәрігер. Қазіргі ХХІ ғасырда дамыған, заманауи мамандықтар көптің қасы. Адамзат өмірі жаңа заман талабына сай өзгеріп отырады. Соған орай түрлі, жаңа ағылдан мамандықтар шығады. Мен танудан мамандық өміс мамандық, әр кезде заман талабына сай.

Танудан отыран мамандықтың адам өміріндегі маңызы қандай деген сұрақ ұяауы мезкіліне. Дәрігер- өміл мен өмір арасындағы күресетін тұрға. Адамдар, қажан әр кезде осы мамандық иелеріне мұрғатан. Дәрігерлер өз иығымен ауыр үмітті арқалайды, келідей мен ұялыша толы жеріне атқарушы жаңдар кеткен батыр десетізімі. Дәрігер құтқарған адамдар екінші рет дүниге келгендей келі кешеді. Тұры ұялышарым торт бойы, әр адамға баласындай қарап күржі маңы мамандықтың белісі. Дәрігерлерің аядағып кетіңіңіз екі талаш. Елден адамдар дәрігерлерге ашы, батасын беріп жатады, көзінді құянтар келіңіңіз. Мен де адам-

дарна, оқ Отанын - Құдағастанына көшек көрсетіп, өзінің мекенін
орындағын келеді. Қандай маман иесі болса да арманын жоқ. Отпен
заманда өмір, отанын қорғауы Наурызбай, Қабанбай, Құбыланды
батырлар болса, бүгінгі заман батырларын - дәрігерлер деп едім.

Құрметтендімдер болсын, мамандық таңдаудан қаталаспай, өмірде ал-
тындай тәттілікті табу, адамзат өмірінде ізінді қалдыру өте маңыз-
ды. Біз жастар, ата-баба ұрпағына ақталушы, келешекке жол ашар ұрпақ-
пыз. Қандай мамандық иесі болсақ та, қандай жол таңдасақ та,
"Сүйеніңе өмірің, Қайғышыңға қамалың" бағайың!

1. мақалалары құрылымы - 8

2. жұмырлардың берілуі - 7

3. тақырып сөзталуы - 8

4. пікір шынайылық - 8

5. ереже сөзталуы - 7

жалпы ұрау - 38.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: СІ 11-01

(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Құрау тілі мен әдісі

Облыс/қала (область/город): Жараландық

Аудан (район): Ақтөбе

Тегі (Фамилия): Гайташева Аман

Аты (Имя): Аман

Оқыту тілі (Язык обучения): Құрау

І. Селібершімнің „Ғарқар“ романындағы

Студия бейнесі және авторлық ұғамы.

„Ғарқар“ романы - ерлік пен елдікті, Батырлық пен елдіктің дүрлігінің, мәңгілік ұлылық, бейнесі үшін жеткен тұлғаның ісін айту бейнесі. Тарихпен тікелей ұштасқан бұл роман бізге Селібершімнің ұстаздық еткен психологиялық мұрагерін оқуға. Яғни автор әр бейнесі кейінгі атақты бейнесі, бұл тұлғаның өз тегі ұлы тарихи бейнесіне ұлылық, елдіктің ұлылығы еткен психологиялық мұрагерін оқуға ұстаздық еткен.

Романда бастапқы ұстаздық еткен әр Батыр халық - Кеңесердің ұстаздық еткен. Осы бейнесіне ұстаздық еткен, жан пейізінің мәңгілік еткен еткен; Батыр - Ақмағам - Ғарқар тегі, Ғарқар Тегі Кеңесердің ұстаздық еткен. Ата-баба еткен ісін оқуға, ақуға бағыт еткен, бұл мәңгілік еткен бейнесіне ұстаздық еткен. Бұл бейнесі де, халық бейнесіне ұстаздық еткен Кеңесердің бір мінсі бейнесі.

Ал осы Батыр Кеңесердің еткен ретінде реті ұстаздық еткен? Бала ұстаздық бейнесі ұлы тұрғыда ақуға? Осы өз „Ғарқар“ романында арнайы ұстаздық еткен бейнесіне ұстаздық еткен, бұл мәңгілік еткен.

Кеңесердің еткен бейнесіне ұстаздық еткен ұстаздық еткен, бұл ретінде бұл тегі де ұстаздық еткен. Мұны мен мен бір ұстаздық еткен ұстаздық еткен ұстаздық еткен.

Кеңесердің оқуға ұстаздық еткен ұстаздық еткен ұстаздық еткен, бұл еткен еткен еткен еткен.

Яғни ұстаздық еткен ұстаздық еткен

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі
Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12) классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: КВ-11-05
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақ тілі мен әдебиеті

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Надәрберді

Аты (Имя): Аурай

Оқыту тілі (Язык обучения): қазақ

Менің ойымша мамандық таңдау адам өмірі маңызды. Атадағыдай адам өмірінде мамандық таңдаудан және шар таңдаудан қателескені оқон. Қандайда мамандық бағаммен жауапкершілікті қажет етеді. Адам мамандықтан шүршінің қалауы бойынша таңдау керек. Өйткені, әр бір адамның таңдаған мамандығы бағаммен тікелей қатысты.

Мамандыққа таңдау қалау орай емес. Ең бастысы - адам еңбесіне қабілетті, зейінді бауы қажет және оқуы мамандығы өзі өскен ортада да толық бағаммен, бағаммен үлес қосқандай бауыда шарт. Әлемде 40 мың-ға жуық мамандық бар десем ақсаңыз бе? Бұл солай біздің өмірімізге тек оқуы 5%-і ғана келген. Шетелдік ғалым Росс Лундан Марони болмай деп өз пікірін айтқан, "Мамандық-таңдау өмірдің біріншісі дүние қалау" деген. Сол бірінші өмірде үлкен жауапкершілік отқарады. Біздің елде қазіргі таңда мұғалімдік, IT, тіс дәрігері, дәрігерлік жұмысқа не мамандықтар. Әр қайсысында түсу бағамы жоғары. Өкінішке қарант соны өз мәліметімен.

Ең алдымен, мамандық - біреулер үшін арманно орындалуы, отбасы дүстүрін жағаластыру, жауапкершілік, дербестікке талпаныс немесе жітеуі бір мамандық алуға ұмтылуы. Ал, мен үшін мамандық таңдау өмірлік жауапкершілік таңдау деген сөз. Сондықтан да, мен үшін кейінгі өмірде өкінбейтіндей, адамдарға қандайда тигізі аламын өсіп түсіні таңдау өте маңызды. Көптеген түлектер өсіп бағдармен бағаммен емес бағамдарда шүршініне қарамалтан, мен мұғалімдік мамандығы бойынша жұмыс істемі келеді. Сондықтан да, маған осы мамандыққа жауапкершілікпен қарау өте маңызды.

Көп адамға мамандық жөні көрсетілуі мүмкін, ал басқалар үшін шүршімен басқа. Алайда ол бүкіл саналуы жұмысқа таңдау айқасын, шүршімен қалауымен таңдалған мамандық бойынша жұмыс істеу өмір шүрші.

дәу материалдар ғана емес, моральда да пайдасыз зор. Аи белгілі бір дайындау тек жауапкершілікті талас етседе, өзің дайындап мамандық бастан соң, оқи аса үлкен мөңгерішпен бар (ар) зүмөтүздер арқайсыз.

Дұрыстамай келе айтқан келетіні, кәсіби мамандық маман нақ маңдау тек мәселерді ғана емес, оның мену жағдары көріз түсіне алу. Аи бұл адам өмірінде өмірінде маңызды орын аладо деп санаймын. Сондықтан да Отаном қозмет етемін мақсатта дұрыс маңдарама маңызды екілдімін.

1. мақсаттар туралы - 9

2. нұсқаулардың берілуі - 9

3. талаштар, сәттеулер - 8

4. пікірдің сәттеулері - 9

5. орфографиялық, пунктуациялық ереже - 8

Ұпай - 43.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына
арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12)
классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: к.р.-11-08
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақ тілі 11

Облыс/қала (область/город): Қарағанды

Аудан (район): Ақтоғай

Тегі (Фамилия): Шардарбекова

Аты (Имя): Асман

Оқыту тілі (Язык обучения): қазақша

Ақсар Сүлейменовтің «Бесатар» повесінің тақырыбы мен идеясы

Ақсар Сүлейменовтің «Бесатар» повесі тарихи шығарма. Повесть көтеріңкі мәселелер қазақ даласындағы отарлау соғыс-тамын тоқтату бағына бастама. Бұл шығарманың ең ерекше тұлға, өзі мазмұнында өзінің ішкі шартындағы оқиғалар тек бір тұлға ішінде өрбеді. Шығармада көтеріңкі мәселелер бір кез ішінде өрбеді, 7 ішінде басталып 8 ішінде аяқталады. Повесть аузында болғандықтан, оның әр бөлігіне атау берілу керек. Ал «Бесатар» повесінде әр бөлігіне атау шығарма кейіпкерлерімен, яғни, кейіпкерлердің атаумен берілген. Бұл да шығарманың бір ерекше тұлға.

Автор Ақсар Сүлейменов бұл повесі ерекше әрі қазақстан сүйені, психологиялық сарымен ақарып кеткізі береді. Автор осы бұл сарыда өрбеді отарлау, өзінің тақырыбына ие болды. Шығарманың кеңі тақырыбы да осы кезде үлкен қателескеніміз. Меміз сүйені, шығарманың кеңі тақырыбы 1916-1917 жылғы ұлт-азаттау көтеріңкі тоқтату басталды. Оған бөлек соғыс аударып отырып те шығармада өз болды. Шығарманың атауына сарымен, «Бесатар» — ол қару, мезгіл. Осы сүйені қару қазақтар қазақша «Бесатар» деген, еден бөлек бұл қару бұл рет атаумен болды. Сондықтан бұл қару «Бесатар» атауы. Енді шығарманың атауы «Бесатар»? — деген сұрақ тұрдыра ерекше. Шығармада осы сүйені Кривошеин мен Шкодин деген кейіпкерлер бар. Сол кейіпкерлер арқылы және бұл бесатар қаруындай-ақ адам ұстамағандықтан, шығармада да осы қару өз болды. Сол себепті, шығарма

«Белатар» аталған.

Асқар Сүлейменов біре шотаршима мағұда ерекше есімь қыдағыз. Соны бірі повеіі екі арнада, оқығанда екі арнада орбіту. Екі арна дегіміз, екі мақта оқыта. Бірінші арна Крейшев мен Сұрар диалогі, екінші арна Мұқанаш мен Шоқанұев араалыдағы диалог болып орбиді. Крейшев мен Сұрар араалыдағы диалог Шоқанұев атта орае оджизерімен толы, байланыста. Кешіктен? Себебі, орае оджизері Шоқанұев көтерілісті басу үшін қазақ ауылы ыаруға келе мақтағанда, ола Төрелені бастаған бір топ ұстап алып, Мұқанашпен қосып кідереді. Өзінің зиктеіі әрі досы құтқару үшін Крейшев Сұрарда ұстап «баш ка баш» деп айырағанда сұрайды. Сөйтін, оқыта екі арнадағы оқығандық орбіті арналы мақтағанда. Шотаршимада бір ерекше кейікер бар. Ол - Тополокпен. Қазақ жерінде (өскен) тұрған ол шотаршима сөзінде Крейшовтің бұйрығы орындамай, Сұрарды ол дегенде олау мауабы: «Я не могу, я живу вся на земле» - деп өзі де оқыта алағанда өмірімен қосытағанда.

«Белатар» повеіі әр адамға әр түрлі түрде түсінік береді. Мыналы, кей адамдар өз алдымен шотаршималу кейірі бірге берер ола мен идеалына келе мақта тауарыбына ұқыме алығанда. Ола түсіну үшін адам, яғни, оқығанда шотаршима- олау берері бізге не екен? Олау кейірі тауарыбы мен сөзделер қандай екен? - деп сөзделер қос алу керек. Менің ойымша, повеіінің кейірі тауарыбы «Екі үшін аялданған халық» деп алымы қате- лепеніміз. Себебі, шотаршима екі үшін жаралымы халық тұрамы. Бұған екі мен кейірі отарлаудан қорғау үшін, орае оджизер- мері ұстап, отарлау ездімен құтқару баста мауабыт болды.

Ал келіңіз идеяға келетін болсаңыз, «Бесатар» повесінің келіңіз ойы, идеясы: Отаншыл оқуға бағу, келіңіз жастарға, әнне, біздерге, еліміз мақтанышы мен ұшты бағуға шағару. Отаршау еліміз аударыпты мен қазақтарға көрсеткен ғиянатты бір тәулік ішінде бағидау. Менің пайымдауымша, шотаршау оқарманға сапар ойы осы.

Ойымда қоратпидымай келе, Ақсар Сүлейменовтің «Бесатар» повесі әр қазақ оқу керек шотарша. Кем? Меніңше, бір күн ішіндегі оқиға өзіндік бірер кейіпмен бірте қазақтар. Осы ишперне-сон қашымақта оқарман көрсеткенін екі ортыңер арқасын көре аламыз. Ал бүгінгі ұрпақ осы сияқты тарихи оқиғаға келіңіз-демекі шотаршамада оқи оторлап, бір өй түсі керек. Сондай тәуліміз елімізді қашып кеткені үшін айта айтушымыз керек. «Бесатар» повесі де сондай өй түсінің шотарша. Бекіне етіміздегі шотарша әрдайымы күресті, оқарман осы түсіне алатын шотарша ретінде қала береді. Ақсар тінді шотарша оқарман күрестіме оқай өле алады. Сол оқай тінді шотарша деп «Бесатар» повесін айта аламын.

1. шотаршамадағы тәулімізді - 10
2. тәуліміздердің берілуі - 9
3. шотаршамадағы сөзталым - 10
4. пікірдің шотаршамадағы - 9
5. ережелердің сөзталым - 8 үлді
жалпы ұрап - 46.

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 9-11 (12) сынып оқушыларына арналған Республикалық олимпиаданың аудандық кезеңі

Районный этап Республиканской олимпиады для учащихся 9-11 (12) классов по общеобразовательным предметам

Қатысушылардың жұмыстарын шифрлауға арналған титул парағы
Титульный лист для шифрования работ участников

Шифр: КГ - 11 - 01
(бақылаушы толтырады)
(заполняет наблюдатель)

Пән (предмет): Қазақ тілі мен әдебиеті

Облыс/қала (область/город): Қарағанды облысы

Аудан (район): Исатай ауданы

Тегі (Фамилия): Сығайқы

Аты (Имя): Аманжол

Оқыту тілі (Язык обучения): Қазақ

1- тапсырма

1-Б, 2-Б, 3-Ә, 4-А

2- тапсырма

Қазақ халқының салт-дәстүрі, тұрмыс-тіршілігі тақпақпен жазылған

3- тапсырма

Қазақ халқында, зерттеу рәсімдері жаралмаст-кішідегі ұжымға ұраба, ал жауап өзінің ұжымға кішіге ұраба жері

4- тапсырма

Әннің өзін-өзі

Ән

Сөзімі-аштан бесін

Әр адамға кір жүйе, кірлік қолы жері кеткен, әрі қызық
 менің тұрған жерім - Қазақстан. Сол жасарлық тауарға
 бар ұран - қолың менің - қазақ даласы, менің далам!
 Әннен менің бабтаң жері баба қарымда менің қолыңды
 ұжымға, ақ білетің, қолыңды көзіңді қарымда қолыңды
 қарған менің, абылабай қолыңды. Маурыбай, Қабалбай,
 Босыбай. Босыбай қарымда ақтарымда дүбірі, Төле,
 Қарым, Әбілқайыр босыбайдың тауар ақтарымда
 сөздері менің далам менің жеріме сөзтауар.

Тұрған жер ұжымға әрбір адамның жеріне ұжымға
 ұжымға ақтарым. Жеріме қарымда менің жеріме жеріме
 "адам" реті ақтарым кір меніңмен дүбірі. Қарымда
 лоб менің, ақтарымда өзі тауарда, өзі ақтар, өзі еу.
 ақтар ұжымға тауар ақтарым

Кр-11-01

Шифрды ұйымдастырушы толтырады
Шифр заповняется организатором

Қатысушының шешімдерін толтыруға арналған өріс / Поле для заполнения решений участника Парақ / Страница № 2

Шығармалар жинағын оқып, тереңірек, тереңірек
жеткіз! Тереңірек оқып, сыртқа тереңірек
білді.

1. шешімдер жинағы - 8
 2. тереңірек берілді - 7
 3. тереңірек сақтау - 6
 4. пікір шығару - 9
 5. ерте сақтау - 6
- үлгі - 36.

Парақтың артқы жағын толтырмаңыз / Обратную сторону листа не заполнять

ОҚУ-АҒАТУ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӨСПОРНЫ